

zwijgen. Ik ben, God lof, mijn eigen meester. Noch Staatsbestuur noch maatschappij kan mij doen schrijven of zeggen wat ik niet schrijven of zeggen wil.

Wat ik beschrijf, heb ik gezien; wat ik zeg kan ik bewijzen.

Ik wil den lezer hier een bewijs mijner rechtzinnigheid geven. Ik had zoo weinig lust dit werkje te schrijven en eene reis naar België te ondernemen, dat ik noch het eene noch het andere zou gedaan hebben, zonder het langdurig aandringen van eenige vrienden, beschermers der landverhuuring. Deze heeren bewezen mij dat het mij een plicht is, door mijne tegenwoordigheid in België, de lasteraars en zeeveraars te beschamen, en dat het een verdienstig werk is, den in 't kort gebrachte landbouwers, den weg naar een beter vaderland te toonen. Die heeren betalen de kosten mijner reis en de drukkosten van dit werkje. Gij ziet, lezers, ik geef mij zelfs niet uit voor eenen weldoener van 't lijdende menschedom. Wat mij zoo weinig kost, kan van geen groote waarde zijn. Het is waar, ik slachtoffer twee maanden van mijnen tijd en ik doe eene reis van drie duizend uren in 't putje van den winter; maar dezen die ik tot nu toe verplicht heb, vinden dat dit « een kleintje » is, en ik geef die heeren gelijk.

Wat den goeden raad betreft dien ik u zal geven, daarvoor zijt gij mij insgelijks niets verschuldigd: hij oock kost mij niets.

Maar meer dan goeden raad moet men ook van mij niet verwachten.

Ik heb mij en de mijnen te kort gedaan om België te helpen die hier eenige maanden geleden is aangekomen. Hem om zoo te zeggen belet den hongerdood te sterven, want hij heeft geene duit toen hij bij mij aanklopte. Uit *dankbaarheid* is gedaan wat mogelijk was om mij te hinderen. Met andere woorden heb ik, tot loon mijner goedheid, tamelijk veel last gehad.

Ik zou daarvan niet spreken, ware het niet dat het boos gedrag van bovengemelden slechten kerel mij de gelegenheid verschaft om aan mijne lezers goed voor oogen te stellen dat de landverhuizer alleenlijk *op eigen krachten en op Gods zegen* moet steunen.

Overweegt dus aandachtiglijk wat hier volgt: indien gij de overtuiging hebt dat gij goed in regel zijt, komt dan gerust naar Canada. Is het anders, blijft waar gij zijt, want men vraagt hier geene arme menschen of geen sukkelaars.

Welke Belgen kunnen hier goed gelukken?

Werklieden, koopmans, kunstenaars en letterkundigen zouden groot